

Väljaandja:	Rahandusminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.09.2002
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	23.05.2004
Avaldamismärge:	RTL 2002, 92, 1420

Tarbijakrediidi kulukuse määra arvutamise kord

Vastu võetud 07.08.2002 nr 98

Määrus kehtestatakse «Võlaõigusseaduse» (RT I 2001, 81, 487; 2002, 60, 374) § 406 lõike 6 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Käesolev määrus (edaspidi *kord*) kehtestab tarbijakrediidi kulukuse määra arvutamise täpsema korra ning üldvalemi selle leidmiseks.

§ 2. Krediidi kulukuse määr

(1) Tarbijakrediidi kulukuse määr (edaspidi *määr*) on protsentides krediidi netosummast või netohinnast avaldatav krediidisajaajale (edaspidi *tarbijale*) aastas langev krediidist tulenevate kulude koormus eeldusel, et tarbijakrediidileping (edaspidi *krediidileping*) kehtib kokkulepitud tähtaja jooksul.

(2) Krediidi netosumma on krediidilepingus kokku lepitud väljamakstav krediit.

(3) Netohind on krediidi eest omandatava asja või teenuse hind, kui tasumine toimuks kohe.

(4) Liisingulepingu puhul loetakse netohinnaks hind, millega liisinguandja liisingueseme ostab.

§ 3. Määra arvutamine

(1) Määra arvutamisel võetakse arvesse kõik teadaolevad kulud, sealhulgas intressikulu ja ülejäänud krediidiga seotud kulud, mida tarbija on kohustatud maksma, välja arvatud käesoleva määruse paragrahvis 6 sätestatud kulud.

(2) Määr arvutatakse määruse lisas sätestatud valemi alusel. Määr on diskontomäär ühe aasta kohta, mis võrdsustab kõigi olemasolevate ja teadaolevate tulevaste rahaliste kohustuste (kulude) nüüdisväärtuse krediidi netosummaga või netohinnaga.

(3) Määra arvutamisel võetakse arvesse järgmisi asjaolusid:

1) intressi arvutamise esimeseks päevaks on krediidiandja poolt tarbijale krediidi andmise päev;

2) arvutamisel kasutatavate tähtpäevade intervallile väljendatakse aastates, kuudes, nädalates või päevades, kusjuures aastas on 365 päeva, 52 nädalat või 12 võrdset kuud (võrdsete kuude puhul on 30,41666 päeva ehk 365/12);

3) määra arvutamise tulemus esitatakse täpsusega kaks kohta pärast koma ning kui kolmas number pärast koma on suurem viiest või võrdne viiega, ümardatakse teine number pärast koma ühe võrra suuremaks.

(4) Määr arvutatakse eeldusega, et krediidileping jääb jõusse kogu lepingus kokku lepitud perioodiks ning et krediidiandja ja tarbija täidavad oma lepingust tulenevaid kohustusi kokkulepitud tähtaegadel ning tingimustel.

§ 4. Määra arvutamisel arvesse võetavad erisused

(1) Kui lepingu jõustumise hetkel ei ole krediidilimiiti kokku lepitud, tuleb lähtuda samadel tingimustel antud krediitide keskmisest limiidist.

(2) Kui krediidilepingu jõustumise hetkel ei ole krediidi tähtaega võimalik määratleda, siis arvestatakse, et krediit on antud üheks aastaks.

(3) Kui intressi suurus on seotud mingi indeksi muutumisega, siis arvutatakse määr eeldusel, et intress on kogu krediidilepingu kestel sama suur nagu krediidilepingu sõlmimise hetkel.

(4) Kui krediidilepingu jõustumise ajal on teada, et mingi kulu kindla ajavahemiku möödudes muutub, tuleb seda määra arvutamisel arvesse võtta.

(5) Juhul kui tarbijal on sõlmitava krediitilepingu tingimuste kohaselt õigus valida, millal ta krediidi kasutusse võtab, arvutatakse määr alates krediitilepingu sõlmimise hetkest.

(6) Riigi tagatud õppelaenu puhul arvutatakse määr krediitilepingu sõlmimise aastal kehtivate tingimuste alusel ja käesoleva paragrahvi lõikest 2 lähtudes.

§ 5. Määra arvutamise aeg

Määr või «Võlaõigusseaduse» § 406 lõikes 5 nimetatud krediidi kulukuse esialgne määr arvutatakse välja enne krediitilepingu sõlmimist.

§ 6. Määra arvutamisse mitte kaasatavad kulud

Määra arvutamisel ei võeta arvesse järgmisi tarbija poolt makstavaid kulusid:

- 1) kulud, mida tarbija peab tasuma krediitilepingust tulenevate kohustuste rikkumisel;
- 2) krediidiandja poolt kolmandale isikule makstavad kulud tarbija poolt lepingust tulenevate kohustuste rikkumisel, kui krediidiandja võib need kulud hiljem tarbijalt sisse nõuda;
- 3) kulud (välja arvatud ostuhind), mida tarbija peab kandma seoses asja ostmise, teenuse kasutamise või muu soorituse saamisega, sõltumata sellest, kas ostuhind tasutakse krediiti kasutades või mitte;
- 4) mittetulundusühingu, ühistu või muu sarnase ühingu liikmelisusega seotud kulud, mis ei tulene krediitilepingust. Nimetatud kulusid ei võeta arvesse ka juhul, kui sellesse ühingusse kuulumine mõjutab krediitilepingu tingimusi;
- 5) raha ülekandekulud, samuti krediidi tagasimaksete ning intressi ja muude kulude tasumiseks määratud konto pidamise kulud, mis on tarbija kanda, välja arvatud juhul, kui tarbijal ei ole nende suhtes mõistlikku valikuvabadust ning nimetatud kulud on ebamõistlikult suured. Kui krediidi tagasimaksete või intressi ja muude tarbija poolt kantavate kulude sissenõudmise kulud on tarbija kanda, tuleb need siiski arvesse võtta;
- 6) kindlustuslepingute sõlmimisega ja preemiate maksimisega seotud tasud ning kindlustuspreemiad, välja arvatud, kui krediidiandja näeb kindlustuslepingu sõlmimise ette kohustusliku eeltingimusena krediidi andmisele ja kui kindlustusleping tagab krediidiandjale tarbija surma, invaliidisuse, haiguse või töötuse korral krediidi brutosumma täieliku või osalise tagasimaksimise;
- 7) tagatise ning tagatislepingu sõlmimisega seotud kulud;
- 8) kinnisvara, hoonete või kaupade hooldamise, säilitamise või kaitsmisega seotud kulutused, kui neid kulutusi tasutakse teenuse eest, mis sooritatakse üksnes siis, kui kinnisvara, hoonete või kaupade seisukord halveneb nii palju (või on oht, et seisukord halveneb nii palju), et neid ei saa enam tavapärasel viisil kasutada, ning kui tarbijal on võimalus ise teenuse pakkuja valida.

§ 7. Jõustumine

Käesolev kord jõustub 1. septembril 2002. aastal.

Minister Harri ÕUNAPUU

Kantsler Aare JÄRVAN

Rahandusministri 7. augusti 2002. a määruse nr 98
«Tarbijakrediidi kulukuse määra arvutamise kord»
lisa

KREDIIDI KULUKUSE MÄÄRA ARVUTAMISE VALEM

1. Tarbijakrediidi kulukuse määra valem

Tarbijakrediidi kulukuse määra leidmiseks rakendatakse lihtsustatud valemit, kus vasakul pool võrrandit on krediidisumma(d) ning paremal pool tagasimaksed ning määra arvutamisse kaasatavad krediidikulud.

$$\sum_{k=1}^{k=m} \frac{A_k}{(1+i)^{t_k}} = \sum_{k'=1}^{k'=m'} \frac{A_{k'}}{(1+i)^{t_{k'}}$$

2. Sümbolite tähendused:

k	–	krediidi järjekorranumber;
k'	–	tagasimakse või krediidiga seotud kulu järjekorranumber;
A_k	–	kjärjekorranumbriga krediidi suurus;

A'_k	–	k' järjekorranumbriga tagasimakse suurus;
m	–	viimase krediidi järjekorranumber;
m'	–	viimase tagasimakse või krediidiga seotud kulu järjekorranumber;
t_k	–	aastates või aasta osades väljendatud ajavahemik krediidi järjekorranumbriga 1 saamise kuupäeva ning järgneva krediidi järjekorranumbriga 2 saamise kuupäeva vahel kuni m -ni;
$t_{k'}$	–	aastates või aasta osades väljendatud ajavahemik krediidi järjekorranumbriga 1 ning tagasimaksete ning krediidiga seotud kulude järjekorranumbriga 1 vahel kuni m' -ni;
i	–	tarbijakrediidi kulukuse määr protsentides, mida on võimalik välja arvutada, kui krediidilepingu ülejäänud näitajad on teada.

3. Valemi rakendamist abistavad näited:

Näide 1.

Tarbija saab krediiti 1000 euro väärtuses. Kogu krediidikulu ehk summa, mis kuulub tagasimaksmisele on 1200 eurot. Tarbija maksab pärast krediidi kättesaamist selle tagasi ühekordse tagasimaksena 1,5 aasta pärast ($1,5 \times 365 = 547,5$ päeva; $1,5 \times 52 = 78$ nädalat või $1,5 \times 12 = 18$ kuud).

A_k	A_1	=	1000
A'_k	A'_1	=	1200
t_k	t'_1	=	1,5 või 547,5/365 või 78/52 või 18/12

Võrrand on järgmine:

$$1000 = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{547,5}{365}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{78}{52}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{18}{12}}}$$

$$\text{või } (1+i) \times 1,5 = 1,2$$

$$1+i = 1,129243$$

$$i = 0,129243$$

Pärast ümardamist saadakse krediidi kulukuse määraks 12,92%

Näide 2.

Saadakse krediit 1000 euro väärtuses, kuid tarbija peab ise kandma administratiivkulud 50 euro väärtuses. Tagasimakse tehakse ühes osas ja samal ajal nagu esimese näite puhul.

A_k	A_1	=	950
A'_k	A'_1	=	1200
t_k	t'_1	=	1,5 või 547,5/365 või 78/52 või 18/12

Võrrand on järgmine:

$$950 = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{547,5}{365}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{78}{52}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{18}{12}}}$$

$$\text{või } (1+i) \times 1,5 = 1200/950$$

$$1+i = 1,168526$$

$$i = 0,168526$$

Pärast ümardamist saadakse krediidi kulukuse määraks 16,85%

Näide 3.

Saadakse krediit 1000 euro väärtuses. Tagasimaksed tehakse kahes osas, mõlemad 600 euro väärtuses ning vastavalt pärast esimest ja teist aastat.

A_k	'	A_1	=	1000
A'_k	'	A'_1	=	600
		A'_2	=	600
t_k	'	t'_1	=	1 või 365/365 või 52/52 või 12/12
		t'_2	=	2 või 730/365 või 104/52 või 24/12

Võrrand on järgmine:

$$1000 = \frac{600}{(1+i)^{\frac{365}{365}}} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{730}{365}}}$$

$$= \frac{600}{(1+i)^{\frac{52}{52}}} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{104}{52}}} = \frac{600}{(1+i)^{\frac{12}{12}}} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{24}{12}}}$$

$$= \frac{600}{(1+i)^1} + \frac{600}{(1+i)^2}$$

Võrrand lahendatakse kasutades algebrat

$$\text{Saadakse } i=0,13066$$

Pärast ümardamist saadakse krediidi kulukuse määraks 13,07%

Näide 4.

Saadakse krediit 1000 euro väärtuses. Tagasimaksed tehakse järgnevalt:
 pärast kolme kuud (0,25 aastat/13 nädalat/91,25 päeva) 272 euro väärtuses;
 pärast kuut kuud (0,5 aastat/26 nädalat/182,5 päeva) 272 euro väärtuses;
 pärast kahteist kuud (1 aasta/52 nädalat/365 päeva) 544 euro väärtuses.

Kogu krediidikulu on 1088 eurot.

A_k	'	A_1	=	1000
A'_k	'	A'_1	=	272
		A'_2	=	272
		A'_3	=	544
t_k	'	t'_1	=	0,25 või 91,25/365 või 13/52 või 3/12
		t'_2	=	0,5 või 182,5/365 või 26/52 või 6/12
		t'_3	=	1 või 365/365 või 52/52 või 12/12

Võrrand on järgmine:

$$\begin{aligned}
1000 &= \frac{272}{(1+i)^{\frac{91,25}{365}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{182,5}{365}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{365}{365}}} = \\
&= \frac{272}{(1+i)^{\frac{13}{52}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{26}{52}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{52}{52}}} = \\
&= \frac{272}{(1+i)^{\frac{3}{12}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{6}{12}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{12}{12}}} = \\
&= \frac{272}{(1+i)^{0,25}} + \frac{272}{(1+i)^{0,5}} + \frac{544}{(1+i)^1}
\end{aligned}$$

$i = 0,13185$

Ümardamisel saadakse krediidi kulukuse määraks 13,19%.

Õiend 15.02.2010 17:45

Määruses lisas on taastatud puuduvad valemid.

